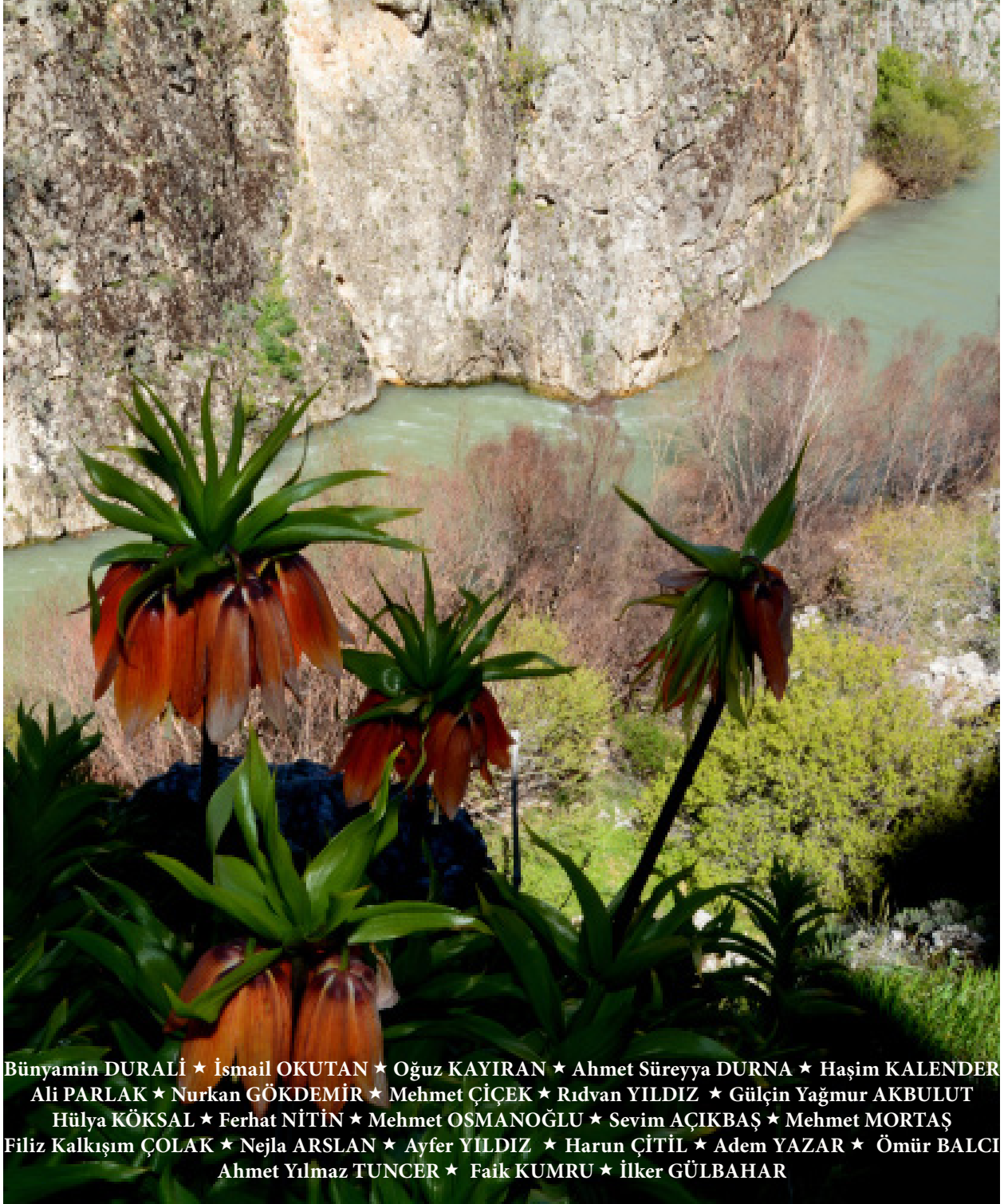

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Bünyamin DURALI ★ İsmail OKUTAN ★ Oğuz KAYIRAN ★ Ahmet Süreyya DURNA ★ Haşım KALENDER
Ali PARLAK ★ Nurkan GÖKDEMİR ★ Mehmet ÇİÇEK ★ Rıdvan YILDIZ ★ Gülçin Yağmur AKBULUT
Hülya KÖKSAL ★ Ferhat NİTİN ★ Mehmet OSMANOĞLU ★ Sevim AÇIKBAŞ ★ Mehmet MORTAŞ
Filiz Kalkışım ÇOLAK ★ Nejla ARSLAN ★ Ayfer YILDIZ ★ Harun ÇİTİL ★ Adem YAZAR ★ Ömür BALCI
Ahmet Yılmaz TUNCER ★ Faik KUMRU ★ İlker GÜLBAHAR

Yıl 1 Sayı 12 Şubat 2020

YARPUZ

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Kapak Fotoğrafı

(Ters Lale ve Hurman Çayı)

Yasin MORTAŞ

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B
Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebiyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:1 Sayı: 12 (Şubat 2020)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

***

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

YARPUZ 12

Edebî metinlerin biçimsel ve anlamsal iskeletleri vardır. Anlamı ne derece derin, zengin ve türevli olursa olsun söz diziminde vitamin eksikleri bulunan bir dize kendinden önce veya sonraki dizeleri de hastalıklı hale getirir. Tam tersini de düşünmek mümkündür. Şiirin okuyucu tarafından alımlanmasında her iki iskelet de ayrılmaz bir bütünlükte işlevseldir.

İzleğin amacına uygunluğunda söz diziminin çarpıcılığı kadar anlamın da çarpıcı olması, akli ters-düz etmesi önem arz etmekte. Anlamın çoğullanmasında söz sanatlarının etkisi yadsınamaz. Bu yüzden çok farklı söz dizimlerini çeşitli sanatlarla desteklemesi iyi bir şiir için kaçınılmazdır.

İnsanın coşkusundan hareketle kendi benini hiçbir kurala bağlı olmadan ifade etmesi şeklinde tanımlayabileceğimiz anlatımcılık anlayışıyla yazılmış şiirlerde bile diyalektik yaklaşımın ötelenmediği bir gerçektir.

Şiirin anlamı bir tren, onun biçimi trenin altındaki raylar, izlek yani şiirin ana yönelimi de trenin varmak istediği şehirdir. O şehir okuyucunun beğeni çitasıdır. Tren okuyucuya sarsıntısız ulaşmalıdır.

* * *

İsmail Okutan, Nejla Arslan, Harun Çitil, Gülçin Yağmur Akbulut öykü; Ahmet Süreyya Durna hatıra; Mehmet Mortaş deneme ile katkıda bulundular. İlker Gülbahar Yarpuz'un doğuşunu anlattı. Ali Parlak, Nurkan Gökdemir, Rıdvan Yıldız, Ömür Balcı, Ahmet Yılmaz Tuncer şiirleriyle Yarpuz halkasına dâhil oldular.

* * *

Bu sayı ile 1 yılını dolduran Yarpuz'un kapağında Ters Lale ve Hurman Çayı'na yer verdik. Yeni dönemde yenilenerek çıkmanın heyecanı sardı bizleri.

* * *

Yeni sayılarda buluşmak ümidi ile ...

Yarpuz Edebiyat Dergisi

SEÇİLMİŞ YALNIZLIK

✿ Bünyamin DURALI

seni ben seçtim ey yalnızlık
kirletilmiş gündüzlerin cenderesinde
kara kalabalıkta yitmemek için
seni seçtim özene-bezene

(çığırlar açıyorsun düşlerimde)

sakınmazlığınla gözünü budaktan
her ahvâlde ve şartta sözünü tutmanla
tanıdım seni târifsiz sevdim
kocaman parlayışını karanlıklarda

(biricik dalgalanışım akarsuyumda)

bana sen aşıladın, bu kadar olur
bir cümlemin ardı sıra aşkla gitmeyi
bununla kalmayarak anlattın durdun
sınıfsal kalkışmanın kökenlerini

(biraz daha neşelendir şimdi sesini)

muktedirlerle onların uşaklarını
bir iğneleyişin var, anlatamam
bir çeşit paçavraya döndürüşünü
kişiliğim zedelenir vurgulamazsam

(yetiştir, salt senin yüreğine yaslansam)

seni ben seçtim ey yalnızlık
kafeslenmiş gecelerin terekesinde
kuru kalabalıkta yitmemek için
seni seçtim seve sevine

(senin açından bakıyorum hayata ve ölüme)

BİR GARİP MAHKEME DURUŞMASI

İsmail OKUTAN

Başparmağını alnının üzerine dayamış bastırıyor, bastırıyor, bastırıyordu. Martılar uçuşuyordu denizin üzerinde. Deniz mavi, gözleri mavi, ceke-ti mavi, hayalleri ise masmaviydi. Çengelli sorular zihnini işgal etmiş, iğneli düşüncelere dalmıştı uzun uzun. Gözlerini denizin üzerinde dolaşan martıların kanatlarında gezdirdi, görülebilen son noktaya kadar baktı. Martılar uçup giderken onlarla birlikte süzüldü güneşin oraya doğru. Bir iğne deliğinden girip sonsuzluğa doğru uçtu. Yamacın kenarında, ufkun orada bir yerde durmak istiyordu.

Aslında her şeyi durdurmak istiyordu. Denizin çırpınısını, martıların uçuşunu, gecenin ilerleyişini, uykunun rüyalara gebe kalışını, rüyalardan uyanışı, rüzgârın durgunlaşmasını, bulutların dağılışını, dağların bulut bulut göğe savrulmasını, tarlaların parsel parsel parçalanmasını, arsaların değer kazanmasını, borsanın iniş çıkışını durdurmak istiyordu ki bir daha içini kemirmesin başıboş arzular, zihnini yiyip bitirmesin sorular. Ancak ne yaparsa yapsın ne ederse etsin beyninden yüreğine kadar bütün uzuvlarının daha çok kazanma, daha çok harcama, zevk ve sefa içinde hayat sürme, lüks ve şatafat içinde yaşama isteğine engel olamıyordu. Bu yüzden en çok parayı hangi işte; ne zaman, nasıl kazanabilirdi, hep onun hesabını yapıp duruyordu? Bunu öğrenmek için etrafındaki insanlara durmadan bir şeyler sorup duruyordu.

Nihayet ağır bir metal yorgunluğu içinde uykusundan uyandı. Gözlerini ovuşturarak yatağından çıktı. Rüyasında kötü düşler görmüştü. Önce kötü bir ağa benzetti düşünüy. Etrafını sarıp sarmalıyorlardı. Sanki uykudan değil harpten çıkmış gibiydi. Küçük odasından çıkıp mutfağa geçti. Kahvaltı hazır. Hemen sofraya oturdu. Kentin en güzel, en merkezî yerinde bulunan tarihi caminin tam karşısında babasından miras kalma gecekondu-sunu yıkıp yerine yüksek getirisi olan bir işyeri inşa etmek istiyordu. Bu işyerinin ne olacağı konusunda kafa yorup duruyordu. Aylar, yıllar boyunca düşünmüştü ancak bir türlü düşündüğü gibi bir iş bulamıyor, bir karar veremiyordu. Ne zaman bu konuda karar vermek istese hep içi kararıyordu.

Çoğu zaman gün boyu gecekonduyunun etrafında dolaşıp durur; şehrin bu en değerli yerinde bu-

lunan evin arsasını nasıl değerlendireceğine, nasıl ranta çevireceğine dair uzun uzun düşünür, hayaller kurardı. Akşam olduğunda hatıralarla dolu bu gecekonduyu da sırtına vurup eve dönerdi. Burayı yıkıp bir an önce kazançlı bir yatırıma dönüştürmeyi artık o kadar çok istiyordu ki adeta onunla geziyor, onunla sofraya oturuyordu. Gece olunca onunla yatağa giriyordu ancak saatlerce uykusu gelmiyordu. Sağına dönüyor, soluna dönüyor bir türlü uyuyamıyordu. Babasının hatıralarını yok etmek istemiyordu. Uyuduğu zaman ise rüyasında yine onu görüyordu. Ne tarafa dönse hep kuracağı işten para kazanacağı güzel günleri hayal ediyordu.

Bugün ise artık bir karar verme aşamasındaydı. Etrafındaki insanları iyice dinlemiş, gecekonduyu yıkıp yerine bir eğlence merkezi yapmak fikri aklına yatmıştı. “Bu bölgede başka eğlence merkezi yok, çok para kazanırsın, paşalar gibi yaşarsın,” demişti herkes. O da buna inanmış, bu yönde karar vermişti artık. Ancak aklına takılan bir soru vardı. Ne zaman bu konuyu düşünse hep yüreğini rahatsız eden bir sorun oluşuyordu içinde. Yapacağı eğlence merkezi caminin karşısında olacaktı. Acaba cemaat karşı çıkar mıydı, imam engel olur muydu? En sonunda bu soruna da bir çare bulmuştu. İnşaatı yapacak firmayla sıkı bir pazarlık yapmış, buraya eğlence merkezi değil, alışveriş merkezi yapılacağını söyleyeceklerdi etrafa. Böylece iş bitip son noktaya gelinceye kadar her hangi bir tepkiyle, bir engelle karşılaşmayacak, rahat rahat işini yapacaktı.

Bina hızla yükselip bitme aşmasına gelmişti. Civardaki esnaf, yakında oturan insanlar merak etmişlerdi ancak caminin hemen karşısındaki bu önemli yerde ne yapılacağını öğrenememişlerdi. Cüneyt Efendi işyerinin tüm hazırlıklarını büyük bir gizlilik içinde yapmak için geceleyin çalışma yapıyordu. İş tamamen bitirilip açılış günü geldiğinde işyeri tabelasını da astı.

Bir öğle vakti camiden çıkan imam ayakkabılarının ipini bağlayıp başını yukarıya doğru kaldırdığında yeni asılan tabelaya ilişti gözleri. Okuyunca yüzündeki ifade bir anda değişti, dönüp bir daha okudu, fal taşı gibi açılmış gözlerle dakikalarca bakıp durdu. Bakışlarını cemaate doğru çevirdi. Herkesin yüzünden düşen bin parçaydı.

Öfke dolu sert adımlarla giderken dönüp dönüp bir daha okuyordu. “Bu nasıl olur, caminin hemen karşısındaki bu yerde, böyle bir günah merkezine nasıl izin verilir?” diye söylene söylene gitti.

Öfkeyle kırışan yüzünü bir hüznün kaplamıştı. İkinci vakti imam camiye gittiğinde caminin bahçesinde bekleyen cemaat, heyecanla ve hararetle bu yeni işyeri hakkında konuşuyordu. O gün imam ve cemaat caminin çok yakınındaki bu yerde eğlence merkezi yapılmasına şiddetle itiraz ettiler. Ancak yasal olarak ev sahibinin kendi arazisi üzerine bir iş yapmasına karşı çıkamıyorlardı.

Bir cuma günü imam çaresiz kalmış mahcup bir şekilde ne yapabileceğini düşünürken birden aklına gelen bir fikirle, yüreğine düşen bir ilhamla cemaati beddua etmeye davet etti. Bir şeyi tutup parçalayacakmışçasına titreyen ellerini semaya kaldırdı; isyankâr ve yüksek bir sesle çaresizlik içinde, mahcubiyet dolu bir halde beddua etmeye başladı. Cemaat ise aynı ses tonuyla, ayı heyecanla candan “Âmin!” diyordu. Cemaatin bu eğlence merkezinin yıkılması için beddua etmekten başka yapabileceği başka bir şey yoktu. Cuma günü başlayan beddua seansları, taa eğlence merkezinin açılışına birkaç gün kala şiddetli bir gök gürlemesi ile başlayan yağmurlu bir günde yıldırım düşmesi sonucu eğlence merkezi yıkılana kadar sürüp gitti.

Karanlık bir günde koyulaşmış gökyüzünde bekledikleri yağmur yüklü bulutlara bakıyorlardı, gördüklerine çok sevinmişlerdi. O gün şiddetli gök gürlemeleri duyuluyordu, insanlar kaçıp evlerine, işyerlerine giriyorlardı, yağışlı ve rüzgârlı gecenin sabahında uyandıklarında eğlence merkezinin yıldırım düşmesi sonucu yıkılıp darmadağın olduğunu gördüler. O kadar sevindiler, o kadar sevinçten bayram ettiler. İçlerinden durumu iyi olanlar kazandıkları bu zaferi kutlamak için kurban kesip caminin bahçesinde yemek verdiler. Cami cemaati eğlence merkezine engel olamamıştı ama bu olaydan dolayı çok sevinmişti. “Allah bizim dualarımızı kabul etti, işte bakın bir şimşek göndererek günah merkezi olan bu eğlence yerini nasıl yerle bir etti,” diyorlardı birbirlerine.

Cüneyt Efendi, eğlence merkezinin yıkılışından, cami imamını ve cemaatini sorumlu tutmuş, cemaat ile imam hakkında tazminat davası açmıştı. Eğlence merkezini yıkan şimşegin günlerce yapılan beddualar sonucunda düştüğüne inanıyordu.

İmam ve cemaat ise enteresan bir şekilde mahkemede verdikleri ifade bu konuda kendilerinin sorumlu tutulmalarına karşı çıktılar. Bu olayın kendi dualarından dolayı değil tesadüfen meydana geldiğini söylediler. Hâkim Efendi, tarafları dinleyip dosyayı dikkatle inceledikten sonra kararını açıkladı;

“Böyle hiç rastlamayan bir konuda karar vermenin çok zor olduğunu biliyorum, davacının ifadesine bakılırsa cemaat günlerce camide beddua etmiş, yıkıldığında sevinip bayram etmiş ancak Allah’ın gönderdiği şimşekten de cemaati sorumlu tutamayız. Bu yüzden herhangi bir işleme gerek kalmamıştır, davanın reddine karar verilmiştir.” diyerek kararını açıkladı ve mahkemeyi bitirdi.

Hâkim Efendi, imam ve cemaatin mahkemedeki ifadelerine çok kızdı; “ortada çok tuhaf, çok garip bir durum var. Bir taraftan duanın gücüne inanan günahkâr bir adam, diğer taraftan ise kendilerini kurtarmak için duanın gücüne inanmadığını söyleyen bir imam ve cami cemaati vardı. Dinle alakası olmayan bazı kimseler menfaat ve çıkarları uğruna dine sarılırken dindar gözükken bazı kimseler ise ayı şekilde çıkarları uğruna dini inkâr ediyorlar.” diye düşünüp dudak bükerek elindeki dosyayı masanın üzerine fırlatıp kızgın bir şekilde mahkeme salonunu terk etti.

KENDİM NEREDEYİM

❁ Oğuz KAYIRAN

Sun Tzu çalardı kapımı kaç zamandır, oysa yoktum evde kaç zamandır
tuzun taşınması bitmişti nice nice zamanlar.. ve koku ambarına indiğimde

“ölü değilim” de ne demek şimdi, ne göz ne de aşağı yuvarlanış: strateji!
Zhou Hanedanlığı çıkarıyor haritasını, şakağımdan sızıyor kan: Kapılar!

kökenimize dönmeliyiz.. yol’a gelmeliyiz: geldiğimizde nice gök maske ile
kopmalı tufan yer’in kederi için, bilcümle aleme her yöne: sureti ile kendisi

belki de dirlik değildi bize sunulan put ve alacakaranlık, iç çekme ile dolu
nice akınlar ve gerilen ip: sezgiye düşen salada titreyişlere düşen ahvalim

bir semboldür artık, bağırıtı ve kule!. boşluğa bırakılan saçlarımız altındaki
yabanıl ve ay altında, ilerliyoruz hep dizi dizi bedenler arasından yıldızlara:

çekiliyorum, Sicilya topraklarına aralanıyor gözlerim; çürüme halindeyim!
ey Giacomo Leopardi.. bırak beni, neden bu kilit, yoluma devam edeyim:

“Anayurdum/... çaresiz kaldığım besbelli/... soruyorum insanlara, göklere:
Söyleyin –diyorum- onu kim soktu bu hallere”; Kendim neredeyim, bilin!

❧ Ahmet Süreyya DURNA

Anadolu gezgini oluşumuzdan dolayı uğradığımız birçok yerde, mutlaka ilk sorulan kişi Doğan Bozkurt olur genellikle. Buna defalarca tanıklığımız söz konusudur. Her halükârda onun destanımsı mertliğinden, bonkörlüğünden ve cana yakın kişiliğinden dem vurulur.

Yanılmıyorsam bir Ankara yolculuğumuz esnasındaydı. Kırşehir civarlarında seyir halindeyken Afşin Tur'u sollayarak az ileride "Dur!" işareti vermişti iki katlı otobüs. Kocaman harflerle "Beydağı" yazıyordu arkasında.

İnen, iri kıyım yakışıklı bir adamdı içerisinden. Arabamıza doğru yaklaşarak, ön kapıdan nezaketle selam verdikten sonra;

"Sayın Afşinliler, aranızda Doğan Bozkurt'un kokusunu almaya geldim. Has ahbabımdır kendisi. İnşallah, sağ salım döndüğünüzde selamımı iletirseniz sevinirim." demişti. Bizler de Afşin ve Afşinliye yaraşır bir şekilde mukabelede bulunmuştuk, ayaküstü misafirimize. Artı derecede gururlanmıştık. Yıl -1977

* * *

Salt ezilmemiz ve manevi işkence görmemiz hususunda müseccel bir koğuşa aktarılmaktaydık, "Afyon Cezaevi"nde. Yolu oraya düşenler bilir, az buçuk "dam" şartlarını. Bir resmi, bir de gayr-i resmi kural-lar câridir buralarda. Ensesi ve arkası kalın olanlar ya da "idarehane"ye yakın duranlar, ranzadan talimat yağdırırlar garibanlara. Paspas yapmak, ağaların volta ayakkabısını parlatmak, sözüm ona tuvalet temizlemek ve bilumum getir götür işleri teknil bu alt kademendir. Koğuş ağalarının direktifi ve inisiyatifi, bir nevi kanun hükmündedir her zaman.

Tabir-i caizse eğer yenilmeyen ve gemlenmeyen bir tabiata sahibiz an itibariyle. Herkes de öyle kabulleni-yor zaten. Amil faktör ise Uzakdoğu sporlarıyla aşın-lığımızdır. Tabii arkamızdan ve ensemizden kalleşçe metalik bir darbe olmazsa, teknik yumruk ve tekme işinde elimize su dökecek babayığit çıkmamaktadır. Ama bizimkisi durduk yere değildir elbette. İş iyice şirazesinden kaydığında, zoraki savunma amacına yöneliktir sadece.

Ha bazen topluca ve ansızın tepemize çullananlar tarafından, kafamızın gözümüzün şiştiğini de erkek-çe söylemeliyim. Fakat hepsinin de rövanşı ve bedeli, soluklanarak alınmıştır mutlaka.

Çocukluk ve gençlik dürtüsüyle harman yerinde ya da köy meydanında güreş tutmamızın (erişmemizin) dışında, hüner sergilemişliğimiz yokken koğuşa bu-

lunan herkül cinsi adamları yufka ekmek gibi evirip, çam gibi devirmekteyiz. Ne "çangal" dan anladıkları var, ne de "yanbaşı" dan haliyle.

İlla da "dalma" mızdan korkmuş vaziyetler. Çün-kü volta merkezinin beton zeminine öyle fena çarpı-yoruz ki, kalkamıyor birçoğu. Adeta kamyon çarpımı-şa benzetiyoruz herifleri. Demek ki Maraşlılık böyle bir şeydir diyorum kendi kendime.

Müseccel koğuşa daha ilk adım attığımızda, tepe-den ve amiyane tarzda sorgulamaya kalkışıyorlar ağa ve şürekâsı. Devamındaysa, "Nerelisin?" suali. Fakat hepsi de laf olsun mukabilinden. Haricen kurnazca gözdağı verme ameliyesi... İçgüdüsel boyutta anlıyo-ruz maksatlarını. Evveleminde gayet sakin ve yapımız gereği munis davranıyoruz muarızlarımıza. Fakat acemisi sayılmazlar bize sorduklarının. Aslında çok iyi bilmektedirler yönümüzü, yöntemimizi, ünümüzü vs.

Zira adettendir daha bir mahkûmun gerek dışa-rıdan gerekse içeriden içeriye nakli esnasında teşri-finden önce çapının bilinmesi... Gölgesi çabuk düşer loş ve karanlık koğuşlara... Güçlüyse bir tedirginlik başlar, gedikli ağalarda mütemadiyen. Postu deldirmek istemezler velhasıl. Ve sanki bir kuma şeklinde görürler, mezkûr zevatı.

"Kahramanmaraşlıyım." yanıtıyla yetinmiyor, pos bıyıklı heyulâ, içbükey suale geçiş yapıyor ve kekremsi bir dil ile "Kahramanmaraş'ın neresindensin?" tevci-hinde bulunuyor. "Afşin ilçesindenim" yanıtını alınca "Doğan Bozkurt'u tanır mısınız?" diyor bu sefer de.

Çok yakından tanıdığımızı söylüyoruz, müseccel koğuşun Tatar Ramazan'ına. Devamındaysa ne de-rece tanıdığımızı dair, teste tabi tutuluyoruz ha bire. Tüm dokümanlarımızı orta yere koyuyoruz bihakkın. Kazanınca da, dokunulmazlık zırhına bürünmek su-retiyle kaynaşıp kucaklaşıyoruz oradakilerle.

Arada bir; "Sen bize Doğan Bozkurt'un emaneti-sin." kıvamında yoklama çeken ağaya ve şürekâsına; farzedin ki öyle değilim, şımarıklığında bulunmuyo-ruz kesinlikle. Onu gıyabında yüceltmeyi borç telakki ediyoruz kendimize. Yıl - 1973

* * *

İlinden kat be kat büyük bir liman şehrinde, siyasi bir partinin (ismi lazım değil) ilçe başkanlığını yürüt-mekteyiz. Hem de toy çağımızda, 27 yaş civarında... Çankaya'yla kardeş ilçe ilan edilmekteyiz çalışkanlı-ğımızla.

Ankara bürokratlarıyla da aramız fevkalade. Rahmetli Tiyatrocu Mehmet Bilgin'e tavassut göreviyle meşgulüz Kültür Bakanlığı nezdinde. Sabahın köründe ve soğuğunda Ankara'nın meşhur otogarındayız erkenden. Vakit geçirme ve içimizi ısıtma düşüncesiyle yine meşhur gar kiraathanelerinden birine doğru yönelirken partinin Marmara bölge müfettişi de takılıyor bize. Galiba Bursa'dan geliyormuş teftişten.

Adam, ya geceden kalanları yeni savdığından ya da kiraathaneyi yeni açtığından etrafı temizliyor usulca. "Usta üç çay" deyişimizi duymuyor bile. Duymak istemiyor belki de... Elindeki fırça süpürgeyle üstümüze taraf toz tutuyor durmadan.

Tiyatrocu Mehmet Bilgin için kavga, düğün bayram tadındadır öteden beri. Bir açık kapı bulsun yer ki... Zorlu dövüşken tiplerden hâsılı...

Profilden tanıdığımız parti müfettişi de öyleymiş meğerse. İçlerinde benden akıllısı (!) yok gibidir bakıldığında. Yani akılsız akıllılardanız doğrusu. Tek akıllı yanımız, mecbur kalmadıkça kavgadan kıtalenden uzak durma özelliğimizdir.

Burada yine ana faktör, sporun aşılacağı terbiye metodudur kesinlikle. Aynı zaman da bu savunma sporunu bir kavga aracına dönüştürmek değil, tam aksine kültüf fizik hareketinde değerlendirmektir gayretimiz. Lakin iş başa düşünce de, kimsenin elinin armut toplaması beklenemez herhalde.

Karşılıklı düello başlıyor nihayet.

Tiyatrocu: -Yav sen ne nobran adamsın ki üzerimize süpürüyorsun tozu toprağı?!

Kıraathaneci: -Nobranın şahı (!) sensin esas. Sabah sabah asabımı bozma benim!

Tiyatrocu: -İnsanca çay istedik ama senden!..

Kıraathaneci: -Çay saati mi şimdi? Görmüyor musun ne iş yaptığımızı?!

Tiyatrocu: Şunu adam gibi izah edebildin?!

Kıraathaneci: -Adamlığı senden öğrenecek halim yok, var git işine!..

Tiyatrocu: -Öğrenirsen de fena olmaz yani!..

Kıraathaneci: (Tiyatrocunun uzun saçlarını kasıtlı) - Saçı uzun akıllı kısalar mı öğretecek bana adamlığı?!

Müfettiş: Terbiyesizlik yapıp durma, yeter gayri!

Kıraathaneci: O sizin vasfınızdır, fazlaca da dırlamayın karşımda!..

Artık kavga kaçınılmaz boyutta ilerliyor yürün-gesinde. Süpürgeyi köşeye fırlatarak zula bölmeye yürüyen azgın suratlı adamın niyeti ise belli açıktan. Acaba silaha mı sarılacak veyahut ta satır bıçak

türünden bir şeyler mi getirecek derken Tiyatrocu Mehmet Bilgin ile parti müfettişi ceketleri çıkartıyorlar çabucak... Biz de gard pozisyonuna geçiyoruz çoktan. Tiyatrocunun cesaretini bilmekle beraber, biraz da bize güvendiğini sezinler gibiyiz nitekim.

Kendimizi iç duvarın köşesine ivedi bir konsantasyonla ayarlamaktayız. Şayet karşıdaki kesici ve delici bir aletle saldırırsa, kontra atakla blok yapıp elinden alacağız, ya da uğraşacağız delikanlıca.

Zula kısmından kalabalık sesler duyulmaya başlamıştı ve bir anda gözleri mahmur üç kişi belirivermişti ekstradan. İkisinde beyzbol sopası ve diğerinde döner bıçağı... En arkadaysa bizimle fitili ateşleyen suratsız adam...

Onun da elinde askeri palaskayı andıran kaşı demirli bir şeyler var görünen. Şöyle alıcı gözle saniyelik süzdüğümüz vakit, çehrelerinde "Çinçin Bağları"nın yalbirdak berduşluğunu ve acımasızlığını hissetmekteyiz rahatlıkla. Kısa bir restleşme ve bakışma faslından sonra alet ve edevatlar tam havaya kalkacağı sırada, dışarıdan orta boylu tıknazca bir kişi otoriter tavırla bağırılmaktadır: "Duruuun!.."

Ve aynı keskince vurguyu tekrarlamakta: "Durun bakalım!.."

Bizim kanat fazla kaale almasa da onların mahiyetinde emir niteliğini taşıyordu bu gür ses. Eli belindeki otoriter şahıs üst perdeden soruyor: "Kimsiniz kardeşim siz? Necisiniz, nerelisiniz?"

Tiyatrocunun muhtemelen; "Sana ne kimliğimizden!" mukabil çıkışını önlemek niyetiyle, gayri ihtiyarı; "Kahramanmaraşlıyız" diyorum.

Söz konusu kişi, tesadüf noktasından hareketle; "Eh, ben de şimdi canım kadar sevdiğim bir Maraşlı arkadaşımı uğurladım. Bilmem tanır mısınız, Doğan Bozkurt isminde biri." diyor.

Tanınamamak mümkün mü Doğan dayıyı? Memleketimizin medarı iftiharıdır o, garnitüründen cevaplıyorum.

Kendince tavır ve davranışlarımızı gizli bir nazarla ölçümleyen adam; "Dağın!" komutunu veriyor ötekilere. Bizim de ısrarla oturmamızı sağladıktan kelli ilaveten; "Kıraathanenin kendisine ait olduğunu ve aynı hizada iki işletmesinin daha bulunduğunu..." beyanla; "Dünyanın çivisinin burada koptuğunu ve de nice değişik insanlarla karşılaştıklarını... İşlerin bir bakıma böyle yürüdüğünü ve elemanlarının aşırı derecede strese girdiklerini..." izaha çalışıyor.

İsmarladığı salebi yarı öfkeyle ve üstünkörü içeren "Elemanlarımdan ziyade, Doğan Bozkurt'un hatırına sizlerden çok özür diliyorum." ifadesini kullanıyordu. Yıl -1983

KELİME DEĞER

Haşim KALENDER

Gergefte oturmuş düğüm çalarken
O günün acısı kilime değer.
Çöplükte çocuklar benzi solarken
Köz olur gökyüzü elime değer.

Bilirim ahiri boştur yalanın,
Çılgılığı sessizdir çıkmaz nalânın.
Nazarı gönüldür haklı olanın,
Mazlum es geçer zalime değer.

Sabiler vurulur içimi buran,
Horlanır düşmüşün halini soran,
Ötmez saz gibiyim asılı duran;
Yetimin feryadı telime değer.

Uzak ellerdedir planı kuran,
Haine el verir ipini kıran.
Allahuekber der vurulan vuran,
Söz yürekten sonra dilime değer.

Yıllardır gelen yaz içimde kışlar,
Ah ceddin deyince sağanak başlar,
Çocuğun tanklara attığı taşlar;
Görmezsin gözüne, âleme değer.

Sarığı, sakalı tastamam hacı
Müslüman kralın saklanır haçı,
Garibi sömüren düzenin ucu;
Zehirli ok olur kaleme değer.

Yere düşecektir dikilen başlar,
Uyansa bitecek gördüğü düşler,
Birbirine sıkır eski kardeşler;
Çıkarır canımı ölüme değer.

Sevgi tarlasına kinini ekme,
Dert cennet yoludur çekmezsen çekme!
Güçlünün güçsüze attığı tekme,
En ince yerinden belime değer.

Biçare Kalender yananla yandın,
İnsanlık eriyor sona dayandın.
Hep adamı yıkan kurşun mu sandın?
Bazen yüreğine kelime değer.

YAŞAYAN ÖLÜ

Ali PARLAK

Beş duyum teneke, aklım tam takır!
Yönünü yitirmiş deli gibiyim.
Her yanım engebe, her yanım çukur
Şehr-i Antakya'nın yolu gibiyim.

Sıra sıra dertler boyumdan uzun;
Tepeden tırnağa boyandım hüznün.
Ufala ufala eriyen közün,
Boşluğa savrulan külü gibiyim.

Pahalı dertlerim paha biçilmez.
Kilosu tartılmaz, boyu ölçülmez.
Kapatsan kapanmaz, açsan açılmaz.
Kilitsiz kapının kolu gibiyim.

Dertlerin elinde maraba, uşak
Çile yorganımdır, ıstırap döşek
Ekin tarlasında kurumuş başak,
Dikene sarılmış çalı gibiyim.

Çirkin karakterim her bir oyunda,
Kötü ben olurum canlı yayında.
Yazın ortasında, temmuz ayında
Toprağı taşılayan dolu gibiyim.

Gözlerim yakını zor seçer olmuş,
Sıvası dökülmüş, boyası solmuş.
Sanırım ömrümün miadı dolmuş,
Çınarın kurumuş dalı gibiyim.

Türkmen'im kütükte isim hükümsüz,
Kâğıda çizdiğim resim hükümsüz,
Bağırsam boşuna sesim hükümsüz,
Sanki yaşayan bir ölü gibiyim.

KOR BÜYÜ SAHTE

🌸 NURKAN GÖKDEMİR

büyülü bir sahte taşıyor
bakışlar gülüşler şimdi
karanlık pus âlem boyu
kör sağırlar devran boyu...

güne dönük benzeş yüzler
solgun iğreti tükenmişler...

şefkatsiz ayaz ellerden
çoğalarak akıyor sahte
bozuyor değdiği herşeyi
bozuyor masum özceyi...

yaldızlı put/taş şehirlere
akıyor sahte ayaklardan
bir iz bırakmadan geride
eriyor gafilce adımlar...

hadsiz çılgın aldanışları
gizil aldatışları yürüyor
erke güne kanan canlar
âleme akan boş adımlar...

sahte yaşanıyor öylece
ölümlere yazgılı ömür...

eşyanın som albenisi
gerçeği/ni gizleyen
rengari kisvesinde
yanıyor ışıltı suretler...

peşi sıra gidiyorlar
bırakmadan ardında
bir cüz eser hayat izi
özge bir can nişânesi...

sahte esri gülüşlerle
kor büyülü düşlerle
gidiyorlar dönüşsüz
koskoca bir HİÇ'e ...

TÜRKÜLER

🌸 Mehmet ÇİÇEK

Türk'e mahsus bir olgu, türküyle tarih yazmak
Bu milletin mazisi, pistonudur türküler.
Mandayla yuva yapıp beylik oyunlar bozmak;
Bu milletin urbası, fistanıdır türküler.

Yürekten taşan duygu nefesle dile gelir,
Acılar paylaşılır, sevilir murat alır.
Çanakkale içinde vurulup yerde kalır,
Bu milletin zaferi, destanıdır türküler.

Nerede bir Türk varsa türküler oradadır,
Yedi düvel tek lisan lehçesi sıradadır,
Söyler kendi kendine nağmesi yaradadır;
Bu milletin dermanı, bastonudur türküler.

Başka hiç bir millette yok böyle şanlı mazi,
Canlara ağıt olup meşk etmiş zehri közü.
Kâh ağlatmış anneyi kâh oynatmış genç kızı,
Bu milletin tarlası, bostanıdır türküler.

Savaşlar kazanılmış kahramanca nidaıyla
Gözler aşkla süzölmüş sevdalıya edayla
Asırlardır okunmuş Fakir'ce bir sedayla
Bu milletin kundağı, kostümüdür türküler.

ÜZERİNDEN İŞGAL GEÇEN SÖZLER

✿ Rıdvan YILDIZ

Karanlığın ağzında biriken yıkıntı
Ele geçirmiş bitmeyen aydınlığımızı
Kıyamet kadar vakit varken
Bize yetmez oldu telaşa sarılı dakikalar...

Mümkün merteye gitmek gerekirken
İhtiyarlıktan gençliğe doğru yalansız
Bir türlü bitmiyor içimizde kalanlar
Yağmurun bile ayak izlerini taşıyım gözlerimde...

Koca gökte yıldız bulamadınızsa eğer
Bir taş, bir çiçek bir de kuşlar sarsın beni
Düşkünlüğüm aklıma gelir yağmur yıkadıkça denizi
Kimileri yaz havalarını çiğneye dursun, tüketsin
Düşlerim her sabah kendini güne teslim ediyor...

Korka korka yaşamak birikirken içimizde
Hep acıklı şarkı sözleri oturur bir aşğın diline
Oysa ben canlıya cansıza öğrettim adını
Yüzünün rengini biliyor gölgeler bile...

Susunluğun hırçın gürültüsü dolduruyor bir yanımı
Bir yanımı yazılmış kader...
Büyük olan, küçük kalan da kimmiş
Bir nokta var eder bütün dünyayı
Neden ve nasıl bildiğimi anlayamadın gitti...

Sükût, yasını tutsun ihtişamlı günlerin
Bakışların dolduruyor hürriyetimi bir bir
Ki sen zindanımsın hala
Uzak köylerin feryadı gibi duyulmadım
Durgun sulara boyun eğen yüreğimle...

Kim bulmuş aradığını, kim ne anlamış dünyadan?
Sormak nafîle, bir anlık geçiyoruz, uçtuk yuvadan
Her ruha bulaşır, bir illettir yalnızlık
Masum çocuklar geçiyor mutluluk ülkesinden
Biz bir gönül kışında tükenen küçük alevlerimiz...

Elime bir avuç hayat aldım doğuştan
Gördüğüm herkeste toprağa düşme korkusu
Sesim kayboldu nefesin geçerken yanımdan
Ve enkazımı kaldıramaz hicrana tutsak gülüşler
Bir canım kaldı onu da al git yanımdan...

Bir özlem nağmesine düğümlenip
Harf harf sana benzetirim bütün renkleri
Bir dal koparılsa yerinden, ürperirim
Korkarım ormanların gürültüsünden
Daha gencim kartpostallar gibi kokuyor yaşım...

Geleceğe bakmaya tutulmuşken yüzümüzde bir ayna
İnsana her yaşantı bir derstir aslında
Ancak yükümüz var hala kalanlardan yana
Eller ne derse desin bitmez bir yoldayız
Gidiyoruz, yollar bitmeden aramızda...

Dudaklarıma sonsuz bir git yapıştı arkandan
İstersen ateşler doldur ömrümün kalanına
Biz yanmaya meraklı değiliz yanık adamız gülüm
O yüzden ozanlar, türküler düşmez dilimizden...

Meğer ne çok severmişim sabırsız kuşları
Her gidişte güneşin doğuşunu getiriyorlar bana
Bir özlemden daha büyük hikâye yoktur anlayana
Yazılamayan kısmı sarar günlerin kalanını...

Ey sulara düşen yanım, fısıldama kulağıma
O zaman kıyılarına yaklaşmayalım denizin
Bize neler anlatır kim bilir...
Gidelim, sular bir tuzak bildiğin
Bense köprüden daha sıkı bağıyım toprağa

Daha fazla ıssızlık yaratma gözlerime
Senle dökülecek tutkum masalların ağzından
Bazı yaralar affetmekle başlar
Bil ki sen başlayınca biter ruhumda tüm siyahlar

Sonunda akşamüstü, ağır ağır geçer günlerimiz,
Pencereler yüzünü dönmez öyle her yere
Ölüm ancak sözde uzundur yaşayanlara
Fakat bir anda olur güneşin batışı
Bir anda kimsesiz kalırız...

Bir şey söyle ya yaşat ya hayata bağla
Asla yarım bırakma bir yanımı
Bilirsin sözden ağırı yoktur taşıyabilene
Ne yüklersen yükle ağır söz yükleme gönlüme...

ZEHİR SOFRASI

❁ Gülçin Yağmur AKBULUT

“Hadi uyu oğlum uyuyunca geçer. “ diyen bir anenin feryadıyla bütün oda uğulduyordu.

Dağı, taşı hatta bütün evreni inleyen bu sesi nasıl oluyor da insanlık duymuyordu. Açlık uyuyunca geçmiyordu. İliklerine kadar işleyen soğuk hava uyuyunca ılımiyordu. Hikmet Bey, önce beş yaşındaki kızı Yasemin’in sonra yedi yaşındaki oğlu İbrahim’in soğuktan ve açlıktan kemikleşmiş bedenini uzun uzun izledikten sonra yavaşça sokak kapısını açıp dışarıya çıktı. Çaresizlik bir babayı bu kadar mı çaresiz, bu kadar mı dermansız bırakırdı?

Her gün sabahın erken saatlerinde evden çıkıyor, gece geç saatlere kadar iş arıyordu. Akşam eve döndüğünde Arif’in yüzündeki umutsuz kırağı, kapıyı açan eşinin yüzüne bir tokat gibi iniyordu. Kim düğümlemişti Arif’in karın tokluğuna yürüdüğü yolları, neden bir türlü çözemiyordu o kör düğümleri? Acaba bir tren katarının dibine mi atsaydı kendini, yoksa tavana asılı bir ilmik mi geçirseydi boynuna? Ya Yasemin ile İbrahim... Saçını onlara süpürge eden Halise Hanım... Onlar ne olacaktı?

Artık bakkalda veresiye vermiyordu. Evde tek bir ekmek kırıntısı bile yoktu. Çocuklar açtı. Okul yaşına gelen İbrahim okula gidemiyordu. Hele ev sahibi... Arif’in elinden bir kaza çıkmasına neden olacak tavırları yok muydu?

İbrahim’in “Baba lambaları yak, korkuyorum.” diye yalvaran sesi, hangi anne babayı diri diri mezara sokmazdı? Aylardır faturasını ödemediği için kesilen elektrik borcu lambaları yakmasına izin vermiyordu. Aklına bayat ekmek kutusu geldi. Hızlıca giyinip sokağa fırladı. Birkaç sokak dolaştıktan sonra oturdukları mahalleden iyice uzaklaştığını anladı. Burada kimsenin kendisini tanıma olasılığı yoktu. Bayat ekmek kutusuna doğru yürümeye başlayan Arif’in bir yandan da yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Utanıyordu. Kimseler tanımasın diye atkısıyla yüzünü gözünü iyice kapatmıştı. Oysa bilmiyordu ki utanması gereken o değildi. Komşusu açken tok yatan, helal ekmek parası kazanmak için çırpınan insanların yüzüne bütün kapıları kapatan insanlardı.

Eve döndüğünde ellerindeki poşetleri gören eşinin yanaklarından iki çiy tanesi yuvarlandı. O bir anneydi ve çocukları açtı. Arif bir elinde bayat

ekmek, diğer elinde pek yenecek durumda olmayan et kırıntılarının olduğu bir lokanta poşetiyle karşısında duruyordu. Biliyordu, kocasının hiç parası yoktu, lakin bunları nasıl bulduğunu soracak dermanı da yoktu. Kocasının elinden poşetleri alır almaz, çocuklarının yanında aldı soluğu. Yere serdiği sofraya bezinin üstüne koyduğu ekmek ve kokuşmaya yüz tutmuş et parçalarını yemeye başladılar. Arif ve eşi sadece ekmek yiyor, çocukları yesin diye de ete uzanmıyorlardı. Çocukların gözlerinde mutluluk, anne ve babanın içlerinde huzur vardı. Bir öğünlük de olsa karınları doymuştu çocukların.

* * *

Halise Hanımların oturduğu bodrum katın kapısı bir haftadır açılmamıştı. Halise Hanım ara sıra yan apartmanın bodrum katında oturan Zehra Hanım’a uğrar, onunla sohbet eder, dertleşirdi. İki günde bir olmasa da üçüncü gün mutlaka onun yanına giderdi. Beş gündür ona uğramamıştı. Kapıda ve sokakta da hiç rastlamamıştı. Zehra Hanım bu durumdan İyice tedirgin olmuştu. Dört yaşındaki oğlu Samet’i de yanına alarak Halise Hanımlara geldi. Belli aralıklarla kapıyı çaldı, oğlu Samet’i sessiz olması gerektiği yönünde uyardı, kapıyı dinledi. Kapıyı tekrar çaldı. Kapıya kulak kesildi. Kapıyı açan olmadı. “Nereye gider ki bu kadın? diye düşündü. Şehirde bir tek yakını bile yoktu. Merak içinde evine geri döndü.

Zehra Hanım ertesi gün tekrar gitti, fakat kapıyı yine açan olmadı. Bu durumdan iyice işkillendi, olup biteni kocasına anlattı. Rıfat Bey polisi aradı. Zehra Hanım nefesi daraldıkça daralıyor, göğsü sıkışıkça sıkışıyordu. Polis ve beraberinde gelen çilingir kapıyı açtı. Polisler başta olmak üzere içeriye girdiler. Sokağı yırtan bir çığlık... Ardından çıkarılan dört ceset... Yapılan otopsi sonucunda anne ve babanın çocuklardan birkaç saat sonra kendilerini asarak yaşamlarına son verdikleri, iki küçük yavrunun o ışıltılı gözlerini ise besin zehirlenmesinden yumdukları anlaşıldı.

KENDİSİYLE SAVAŞI VE BARIŞI BİTMEMİŞ HENÜZ

❁ Hülya KÖKSAL

Yalnızlık konuk sofrasında
ay güzel tutkulu
hüzünlü bir bekleyişin yoldaşı
çoşup taşmak için
baharı bekler nehirler gibi

Sesinde kayıp ormanların fısıltısı
aşkın göçebesi sevginin yerleştiği
bir umudu büyütür gizliden

Anılarından boşalıp gelse de acılar
çırılçıplak yüzü aynalarda güz bakışı
kaç renk solmuş gövdesinde
ama gözlerinde ipeksi dokunuşların
ışığı gelecek zamanlı

Çünkü kendisiyle
savaşı ve barışı bitmemiş henüz

BEKLEYİŞ

Bir suskunluktan bir solgunluğa giden
sesi kanaryalara
rengi sardunyalara ayarlı
beklemekte kendini
düşlerinin limanında

SARGILI FİYAKALAR

❁ Ferhat NİTİN

mevsimi olmayan mektupların avuntusu bu
kırlangıç mabedinde yüzükoyun bir
hatıratla.

göz kapakları kesik renkler
soluyor sanrının yıkık kentlerinde
ve örtüyor gece günü şefkatle
tahribatin ellerinde can buluyor gölgen.

mabette kaçamak sülietler
bolca sürülüyor bahanelere.

gölgenin aziz kıvraklığında aranmakta serzeniş
ve hakikatlerin kucağında
işgal ediliyor bölgen.

ATLARA FISILDAYAN TANRIÇA

'Abesle iştilde çul çürüten mahşer midillisi
bir zigeunerdir dilinde dolanıyor'

karula köşelerinde ironik imajlara gark olmuş
çürüyor yılgınlıkların başkentinde.

Odalarında senfonik konserler
Cepleri delen hüznler, cipralerler
Yığına istinaden ironik kaoslarda gecelerin.

kırık kağıtlarının heybesinde
Yalpak evcimen acılar
'keşke' peronlarında ağlak
geziniyor sancılar.

VEFAKÂR DOST

✿ Mehmet OSMANOĞLU

Sen de yalnızsın, ben de yalnızım;
Akıp giden zaman içinde,
Hep aynı saatte buluşuyoruz seninle,
ve aynı hiçliği paylaşıyoruz.
Esmer bakışlarını dikip üstüme,
Kimseye açmadığım sırlarımın şahidi oluyorsun,
Bazen dizelere dökülürken duygular,
Bazen de yüreğimde örülürken.

Evet sen vefâlısın;
Her gün aynı saatte bekliyorsun beni
Ellerinde bir buket siyah lâle,
Fakat,
neden hep susuyorsun,
Yüzüme,
neden öyle mahzun bakıyorsun
Teselli edeceğine beni,
neden inciler döküyorsun sen de yanaklarından

Haykırmak istiyorsun sanki bazen;
Gün doğarken çıktığın meçhul yolculuğuna,
beni de çağırıyorsun;
kurtarmak ister gibi hayatın yükünden beni
Haydi yapsana,
Haydi çağırsana,
Haydi alsana beni yanına

Yine öyle donuk baktın yüzüme;
Ah! Bir anlayabilsem dilinden,
Bir görsem yüreğini,
Esrarını bir çözebilsem...

Alıp da her gün en gizli sırlarımı,
nereye götürüyorsun?
Kucağında salkım saçak onca yıldızla,
nereye kayboluyorsun?

Evet anlıyorum
ve biliyorum gitmek zorundasın;
Yüreği efkârına dar gelen,
benim gibi onca sırdaşın,
Kızıl ufukta yollarını gözlüyor.
Buruk tebessümünle sanki;
“Onların da hakkı var” diyor,
ve yarın yine buluşmayı diliyorsun.
Fakat buluşup buluşamayacağımızı,
Ne ben biliyorum, ne de sen biliyorsun.

Esmer yüzün aydınlanıyor;
Artık can çekişiyorsun yarın doğmak üzere,
Toplayıp bütün esrârını sinende,
İşte yine gidiyorsun meçhul ülkene.

Elveda vefakâr dostum sana,
güle güle.
Hakkını helâl et, sırlarımı kimseye söyleme.
Buluşuruz nasipse yine;
Yarın aynı saatte,
Belki de aynı yerde...

SENSİZ ADLI OYUN

Sevim AÇIKBAŞ

Havada tatlı bir yaz esintisi,
Kaldırımlardan savrulan ağaç yaprakları,
İnsan silüetlerine karışmış kötülükler,
Arka sokaklarda şehrin züppeleri,
Çatılarda bir kuşun celladı olmak isteyen kediler,
Cam önlerinde şekerleme yapan ihtiyarlar,
“Sensiz” adlı oyunu sergiliyorlar.

Pudra kokulu hayaller,
Usturayla cambazlık yapan berberler,
Hayırına inşa edilmiş çeşmeler,
Eğlenceyi aşırın çocuklar,
Kederlerini sigara dumanıyla buharlaştırmaya çalışan
Belediye işçileri,
Meyveleri çürümekte olan manavlar
Kanlı etlerin ürkütücülüğünü örtmeye çalışan kasaplar,
“Sensiz” adlı oyunu sergiliyorlar.

Gözlerinin içindeki fırtınalar,
Karanlığın mayhoşluğu,
Ruhun rüyalara teslim oluşu,
Güneşin papatyalara küslüğü,
Gökyüzünün veryansın feryadı,
Bulutların çaresizliği,
“Sensiz” adlı oyunu sergiliyorlar...

 Mehmet MORTAŞ

Düzeltemediğimiz ne hengâmeler ortasında kaldık, uçurtmalar uçurduk, bir kuşu gün batımında kanadından vurduk, yazdan kalma bembeyaz bulutu kar suyu ile yıkadık. Erişilmez beldeler hayal ettik, elimizde çizgi romanlar... Her birimiz bir çizgi roman kahramanı edası ile selam verdik birbirimize. Ne çok doğru bildiğimiz yalanlar vardı, söylemediğimiz yılların tortusu duygular. Hani dünyayı sırtında taşıyan yine de haykırmak, meramımızı anlatamadığımız sözler vardı. Bir yanlış hayatımızın yanlışlarına ekleyen fiillerimiz, hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünyaya çakılı kalacağımız hislerimiz hangi vuslata götürür bizi bilinmezler denizinde. Her yaşadığımız, değerlerimiz dünyalık kavuşmalar ile doldurulmuş. Tuttuğumuz değerler hep elimizde kalıyor, boş ve avare dolaşiyor oynak gölgeler gibi. Kavuşmak, kapitalizmin bütün olanaklarından faydalanmak anlamına geliyor çivisi çıkmış dünyanın kuytu yerlerinde. Biriktire biriktire kavuştuğumuz ve en önemli saydığımız her türlü dünyevi nimetler bir bir terk ediyor, sonbaharda sararan yapraklar gibi dalından zamanı geldiğinde uçup gidiyor.

Kendimize kazanç sağladığımızı zannettiğimiz mal ve mülkler, o yüce varlığa kavuşmak için değil cehennem çukurunun ateşini yükseltmek için biriktirilmiş Leheb'in odunlarıdır. Vuslata ulaşmayı etrafımızda biriktirdiklerimiz nedeniyle başaramıyoruz; çekiyor bizi dünya kendi girdabına, çukuruna. Ya kendi benimize ulaşamamak, sipariş verilmiş benler ile yaşamak ve kendimiz zannetmek, hangi vuslata ulaştırır bizi bilinmez. Gidilmesi gereken yollar önceden belirlenmiş, yalancı cennetler sunulmuş önümüze. Hicret edilecek meşru alanlar daraltılmış, yaşamak adına ölüm çukurlarından bir çukur sunulmuş önümüze. Yaşayarak vuslata ulaşmak çok zor görünüyor kapitalizmin döngüsü, hengâmesi içinde.

Vuslata ulaşmak ama hangi vuslata? Sonu olmayan kısır döngüler içinde bocalanan bir vuslat mı bilinmez... Bilinmez rüyaların peşinden koşmak, bahar tadını alamamak, mevsimlerin kaybolduğu garip dünyada başıboşluğun ortasında bocalayıp durmak, nereye gideceğini bilememek, hangi insanı vuslata taşır. Kavuşmanın sadece bu dünyada olduğu düşüncesi ile yaşayanlar ne kadarda cüzi düşünceler içerisinde hareket eder, çıkmaz yollara doğru yol alırlar bilinmez. Sabahın düşleri yetersiz kalır, bazen akşamın korkuları yersiz... Çünkü gerçek olan ölüm

kapısından görünmüş kavuşmanın, gaybın içinde saklı olduğu, güneşin parıldaması gibi belli olur yaşamın içinde. Yaşamak kimilerine göre etiket edinmek, mallar-mülkler edinmek ve bunlara ulaşmanın çabası içinde olmaktır. Bu çabanın içinde olmak nefse ve bedene zulmün dünyadaki versiyonu gibi durur karşımızda. Çabalamak, ulaşmak, bir şeyler elde etmek için bir ömür tüketmek ama hiçbir şey elde edememek ve hiçbir şey elde edememenin ne olduğunu bilememek. Bilgi çağında yaşamak ama bu bilginin kendimizi uçuruma doğru sürüklemesini hep beraber hızlandırmak, gelişmişliğin en cazip söylemi olsa gerek. Gönül çağında değil de belki de bilgi çağında yaşamının en kötü sonucudur insanın kendi kendini yok etmesi. Bunu da insanlık adına yapması.

Bilgi çağı gönüllerde saklı olan güzellikleri aklın süzgecinden geçirmek ister ve bir sonuca varamaz. Çünkü sonuç ölüm ve ötesine dayanmakta, sonbaharın içimize bıraktığı o nahoş hüznü anlayamamaktadır çağın insanı. Sararmış kuru yaprağın vuslata erdiğini bilimsel yöntemler nasıl anlansın, nasıl yorumlasın? Sararmış yaprağın halini anlamayan bilgi çağı insanının vuslata erme isteğini, sevgiliye kavuşma isteğini mümkün değil anlayamaz. Anlayamadı da zaten. Yeryüzünü akledemeyen insanlar topluluğu haline getirdi. Gönüllerimizde olan baharın geliş saatini, fiziki dünyayı küresel çevre bozulmaları ile yavaş yavaş söküp attı ve bizleri betondan ruhsuz şehirlerde yaşamaya mecbur bıraktı. Şehirde zamanın peşinde koşup durduk ama yakalayamadık bir türlü. Çünkü zamanı yakalamak için bize zaman gerekti, yetmiyordu dakikalar, saatler; bu çağda kavuşmak, vuslata ermek, bir işe yetişmek, yaptığımız işleri bir sonuca erdirmek, varsa gidilecek yerlere gitmek için.

Söz dağarcıkları bilgi çağının vuslat anlayışına mezedir, çünkü kapitalizmin tüketim kültürüne hizmet eder ve tüketicilerin istediği, sevdiği tüketim malına kavuşması en büyük sevincidir. O tüketici kapitalizmin istediği vuslatına erişmiştir. Kapitalizm insanın vuslatına erişemeyecektir, yeter ki insan vuslata erişmeyi kavrasın anlansın.

KUŞLAR GECE ÖLÜR

❁ Filiz Kalkışım ÇOLAK

saçlarımda sarıyı
gözlerimde sevdiğimi arama anne
saçlarımda sarısını buğday başaklarında
gözlerimi... gözlerimi delikanlı çağımın
ebedi sevdasında bıraktım.

şah damarımdan fışkırırken arşa al kanım
gök kubbenin çehresinde tutuştu
yağmur çiseciklerine üşüşen gözyaşlarım
yandı kefen tanımayan masumiyetime
damlayan içi ayın
yakamozların kirpiklerinde pıhtılaştı
yerlere saçılan çocuk gülücüklerim.

al, anne sol göğsümden nişanımı bağrına bas!
dünden yetim düşlerimi anlat ona
her akşam yolunu beklediğim
gittiği seferden dönmeyen babamı anlat.

bir çift ayakkabıya günlerce nasıl çalıştığımı
uçurtma uçuramadığım kırları
sular seller basan evimizi
tutmeyen bacamızı, katıksız aşımızı
en çok, en çok da ninemim masallarını
Yemen Seferi'nden dönmeyen dedemi
Çanakkale Harbi'nde şehit düşen amcamı anlat .

omuzlarında gezdir anne!
uykularımın ay yıldızlı rüyasını
tan yelinde süzgün turkuaz kuşlarına sal.

sabah yıldızının nemi düşsün
açılmamış gül goncası dudaklarına
yanaklarında allanan güz vurgunu
nisanları çağır.

kan dolan gamzelerimin
hilâl sinen suskunluğuna kopsun denizler.

kara yelin beyaz duvağından estirsin
dağlara özgürlük
güvercinlerin safir uğultularından aksın
koynaklarıma karışsın Kevserler.

gün kızılı sancılarını
esaret tanımaz doğumlarından boşalsın doruklar

değmesin anne değmesin
ebedi sevdamin kınalı parmaklarına namert eli!

git! Uşak makamında dağlanırken bakışları şafakların
lâl doğrayan dillerine haykır dilkeşhaveran minarelerin.

dökülürken parçalanan secdelerin bendinden
çiçeği burnunda sızısı yaşımın
deşilen plasentasından ebemkuşağının
ölü doğururken gelincikler
Gümüşdere'nin inleyen marşına
dalında solan hayallerin menevişlerini haykır!

şimdi benim kıyılarımda anne
toprağa sızan nefesimden kalkar
ağzı açık cemrelerimin cıvıltıları
küllenen çığlıklarından dirilir üniformamın
mavi kelebekleri anne!

Sen de ağıt yakıp oğlum öldü diye ağlama
ağlayıp da serçelerimin tüylenmemiş yavrularına
karıncaları çağırma.

ben Kandil'e inen nurlarda edalı
güneşin nabzını Yüksekova'da
avuçlarında sıkın asker
benim postalarımda titrer
inlerinde satılmış kahpelerin şerefsiz dölleri.

ben, Türk'ün ölümsüz neferi
ölüm saçarım anne!
ölüm hürriyetime göz diken soysuzlara
hücrelerimin boynundan asılan
künyemden şahlanır
kırarım bayrağıma uzanan pis eli.

sen yeter ki ağlama anne!
dik tut eğilmesin yüreğime o güzel başın
giderken üzerime kopan ezanlarla gençliğimi
sessizce ört üzerime nazlı sevdiğimi
son defa aç kuzuna kucağını
doyasıya çekeyim içime kekik kokulu sineni
ak alnından öpeyim.

ve unutma
kuşlar gece ölür anne!

CENNET

Nejla ARSLAN

Ne zaman bir alıç ağacı görsem çocukluğum gelir hemencecik aklıma, hele bir de alıç ağacı çiçeğe bürünmüşse içim bir hoş olur. Alıç ağaçları, bazı sarı bazı beyaz açar sık dallarında... Gelin tacı olurdu ya eskiden, öyle güzeldir beyaz renkte olanı. Sarı renkli olanı ise bağrınıza basmak, içinize sokmak istersiniz. Aslına bakarsanız annem ölmeseydi, alıç ağacının çiçekleriyle tanışmayacaktım. İçinizden keşke tanışmasaydın diyecek olanlar olacaktır. Annem cennete gidince Almanya'da yaşayan amcam getirdi beni ebeme ve alıç ağaçlarının rüzgâr estikçe sızlayan dallarına bıraktı.

Hâlbuki hep annemle gelirdik biz ebeme. Annem-siz kalınca başka bir yüzünü tanımaya başladım belki. Ya da ebem bana annem cennette diye başka bir dünya yarattı. Amcam bir tomar para bırakıp giderken yanında teyzemi de götürdü. Ben azıcık büyüyünce, amcam ve teyzem, annemle babam olacaktı. Ben babamı hiç hatırlamadığım için onu anlatamam ki. Amcam da gidince kendimi yerlere attım, tepindim, 'hı hı!' ağlıyordum, hatta burnum da akıyordu. Tam o sırada koyunlar kuzularıyla bana doğru gelmez mi! O tepindiğim alan siyah üzümle doldu. "Gübre bunlar yenmez." dedi ebem. Sonra kuzuların kulaklarını annelerini emerken görmeniz lazımdı, amcamı falan unuttum. Ebem kuzuları ayrı odaya koyuyor, yoksa kafaları az çalışır annelerinin sütünü bitirirlermiş. Yeniden başladım tepinip ağlamaya. Kuzuları görünce ağlıyordum ya, yarıda kalmıştı. Hem amcam da çoktan gitmişti. İlk günüm böyle geçtikten sonra ebem hemen devreye girdi. Ebemin üzerine çocuklara meşgale bulan birini tanımam.

Ebemin özel odasının anahtarı bir tek kendinde olurdu. O anahtar sandığım demiri, elbisenin üstüne bağladığı kuşağın içine takardı hep. Kuşağından çıkardığı kocaman bir demirle açtı kapıyı. Ayva kokusundan bayılabildim. Toprak zeminin kokusuna karışan ayva kokusu... Hım, bu kokuyu ömrüm boyunca unutmadan burnuma çektim büyüdükten sonra. Bir kokuyu hatırlayarak hayal etmek nasıl bir şey bilemezsiniz. Gözlerim dolar akardı kokladıktan sonra. Ebem olurdu cehennemim bile.

Koyunların yünlerinden yatak yapmıştı ebem, onlara mor ve yeşil elbiseler giydirip üst üste dizmişti. Ebem, bana yatakların elbiseleri kaçak kumaştan dikildiği için değerli olduğunu anlattı. Duvarda yan yana asılı fotoğrafların üstü beyaz bezle örtülüydü.

"Bunlar cennete gidenlerin fotoğrafları." dedi ebem.

Kocaman bir ayna duruyordu sandığın yanında ve üstünde gelin teli asılıydı.

"Bir tanesini alabilirsin." dedi ebem. "Annendi."

Açık kapı cereyan yaptı ve cennettekilerin örtüleri yere düştü. "Annem, annem!" diye bağırdım. Üstünü kapattı hemen ebem. Yerdeki kilim rengârenkti. Bu odaya ilk girişim olduğunu söyledim mi? Her fotoğrafın altında beyaz bohça içinde cennettekilerin elbiselerini saklarmış ebem. Daha sonra aralık kalan kapıdan gördüm, ebem annemin elbisesini kokluyor, türkü söyleyerek ağlıyordu. Unuttum tabii, izinsiz gördüm ya!

Annemle her gelişimde ben, kavak ağacının altında oturmayı seviyordum. Ebemden önce köydeki kadınlar, kavak ağacının altında gelinlerini çekiştirir ve kumarcı kocalarını kahvede nasıl bastıklarını anlatıyorlardı çok gülerdik. Bütün gün orada oturanlara "Kocakarı" diyorlar. Onlar çok daha eğlenceliydi benim açımdan. Gözleri kırpış kırpış bakarlardı, sanki toz kaçmış gibi. Göz kenarları kırmızı olup kendi kendine yaş akardı. Kocakarı olana kadar yaşamak herkesin harcı değildi. Bir ayağı mezarda olduğundan saygıda kusur edilir, emanet gibi dururlar; hayata, "pat" diye sessiz sedasız veda edebilir oluşlarından ötürü kavak altının emanet cennetlikleriymiş gibi davranılırdı. Kavak altı dediğin kocakarisiz olmaz. Kulakları da duymaz, dişleri uzun kazma sapı gibi iki tanecik olur. Alıştım ben artık, biraz da büyüdüm. Kavak altındaki iki dişlilerle otururken ebem çağırırdı. Ebem hiç cennete gitmesin, iki değil tek dişli olsun, ben koltuk altlarından tutarak kavak altına sabah getireyim, akşam kucaklayarak götüreyim, tek dişi de olmasın, hep yaşasın. Hiç kimsenin ebesi benimki gibi olamaz. Her renkte bakar gözleri ve her renkte cam gibi parlar. Böyle güzel mi olurmuş bakışları! İçinin ışıklarında huzurdan kaybolurdum. Ebemin, kara uzun bağcıklı önlüğü hep takılı olurdu. Hep çalışırdı çünkü. İki dişliyle konuşurken seslendi ebem:

"Düş peşime dedene yemek götüreceğiz."

Omuzlarımı silktim ben.

"Ama yarın koç gövereceğiz ve onlardan bundan sonra korkmayacaksın. Koç şimdi çok sinirli, hem alıç ağacı çiçek açmış onları toplayacağız, kaynatıp suyunu içireceğiz koyunlara, böylece sakinleşecekler. Tek şartım ise önce çiçekleri senin başına taç yapacağız."

İlk gidişim böyle oldu. Buz gibi ayrı ben taşıyorum, baş pınarın suyuyla yayılmış. Gidene kadar

çalkalanıp dökülse de kalanı dedeme yeter. Dedem de önlük bağlamış, avuç avuç saçıyor nohutları toprağa. Ebemin önlüğünü bağladım, artık ben de saçıyorum nohutları. Bu oyunu çok sevdim, arasam bulamazdım, ne eğlenceli ama!

Dedem haşlama etle tereyağlı pilavı yedi, üstüne ayranı içti, önlüğüne nohut doldurdu, oynamaya devam etti. Uzandım alıç ağacının altına. Dedemden kalan pilav artıklarını bir beze koydu ebem. Eliyle “sus” işareti yaptı. . Alıç ağacına yuva yapan kuşlar indi yere. Gagadılar pilavı. Sonra ebemin omzuna kondular, havalandılar bir daha kondular. Rengârenk tüylü olanlar hep yaparmış bunu.

Alıç ağacının çiçeklerini topladı ebem. Sonra tarlaya serpikleri gübre torbalarından bana kat kat diktiği gelinliği giydirdi, çiçekleri saçlarıma tokaladı:

“Bak şimdi eve gidiyoruz, koçlar seni görünce koyun gibi davranacak.” dedi ebem.

Hayvanlarla aynı yerden eve giriş kapımız. Ne zaman koyunlara denk gelsem o iki koç bulur beni ve toslar boynuzuyla. Korkudan “ciyak ciyak” bağırırım hep. Ertesi sabah ebem koçların yününü boyadı. Boynuzlarına renkli bezler bağladı. Kapıyı açtı, iki koç birbirleriyle yarıştı. Onlar koştukça arkalarından ben de koştum. Tacımın çiçekleri koştukça kokuyordu. Gelinliğim hışır hışır ses çıkarıyordu. Çok çok güldük. Ardımızdan ebem de koşuyordu. Koçların düğünü bittiğinde tatlı yorgunluk içinde koyunların içinde uyumuş olduğumu anlatıp gülüyordu dedem.

Yaptığımız düğünden sonra koçlar artık bana saldırmıyor ya da ben korkmuyorum. “Alıç Prensesi”ydim ben artık. Ebem öyle dedi. Ebem; nohut ekilmiyorken de gidiyordu ve ağacın her dalı kuş yuvası olmuştu nedense. Ebem tereyağlı bulgur pilavıyla besliyordu onları. Yanımıza yönümüze konardı kuşlar. Yaz geldi. Nohutlar dürüldü. Konuşmadan dinlemeyi öğretti ebem. Çırçır böcekleri öterdi ekin dürülünce. Ve biz susarak dinlemeyi öğrenmiştik doğayı. Leylekler uçardı yükseklerden, onlar göçerken ebem ağlardı susarak. Ebem ağlar, ben ağlardım. Hep o cennetliklere söylediği türkülerle. Bozkırın sesi susardı ebeme olan saygıdan.

Güz geldi. Amcam geldi beni almaya. O yazın sonunda, havalar freze yağmur çalarken alıç ağacının altında ölmüş ebem. Alıç ağacının kuşları öyle ötmüş, öyle ötmüş ki köylüler akın etmişler tarlaya.

Ebem evreni safça severdi. Kimse bilemedi. Şimdi alıç ağacının dallarına bez bağlayıp dilek tutuyorlar. Dört mevsim kuşlarla buluşmaya gidişim bundan.

Ebem, kavak ağacına kocakarı olaydı razıydım! Ölmeyeydi, sağır kulak, iki dişli olaydı, yine razıydım. O cennette şimdi. Gizli odada üstü beyaz bezle örtülü, fotoğraf oldu şimdi.

DOĞRU

 Ayfer YILDIZ

Saf gülüşü meleklerin gölgesi,
Gönlü ipek, san'ı veluta doğru.
Coğrafyası kutsal vatan bölgesi,
Nemli gözde gam'ı buluta doğru.

Ruhların hâkimi efkâr misali,
Varıyla yoğunla hayat masalı,
Göndere çekilen bayrak timsali;
Götürür cemali sükûta doğru.

Solundan eminler şüpheye düşmez,
İyiye sevdiren kötüyü eşmez.
Erkene erişen, haddini aşmaz.
Gidilir has yolda hoşnuta doğru.

Hâk diyerek tutar edep yolunu,
Namerdin belinden, buker elini.
Erenlere rahmet duygu selini,
Şaşmadan aşırır boyuta doğru.

Ötelerden gelir aslın varlığı,
Gurbete sürdürür yerin darlığı,
Kalp gözünde saklı aşkın zorluğu;
Hâli ıslah eder mazbuta doğru.

Zamanlar azaldı yalan hayatlar,
Fırsatlar tükenir tövbe bayatlar.
Bağırmaya korkar aziz feryatlar,
Geç kalma Yıldız'ım tabuta doğru.

BİLAL'İN KIŞI

Harun ÇİTİL

Şubatın ilk haftasıydı. Okullar karne tatilinde idi. Ben de ortaokul öğrencisiydim. Afşin de kış çok şiddetli geçiyordu. İki gün aralıksız yağan bir kar yağışı olmuştu. Her taraf bembeyaz karla kaplanmıştı. Atlas Tepesi sanki beyaz bir gelinlik giymiş; bazı ağaçların dalları karın ağırlığından kırılmış, bazıları devrilmişti.

İki günün sonunda Afşin pırıl pırıl güneşli bir güne uyanmıştı. Gök mavi, yer bembeyazdı. Annem ocakta söğüt ateşinde tarhana çorbası pişirmişti. İçinde şeker pancarı olan tarhana çorbasını horantaca - bütün aile - iştahla içtik.

O yıllarda ilçedeki evlerin yüzde doksanının çatısı yoktu. Bazı zengin ailelerin evlerinin ve devlet dairelerinin çatısı vardı. Babam, ben ve Şit ağabeyim kar kürüme için dama çıktık. Damın üzerinde yaklaşık doksan santim kar vardı. Damımız sekili olduğu için düşük damda bir buçuk metre kar vardı. Bütün mahallede kar kürüme için damlarına çıkmıştı. Herkes birbiriyle selamlaşıyor, yakın mesafedekiler konuşuyor, uzaktakiler ise birbirlerine el sallıyordu.

Duvar komşumuz Cinnioğlu emmi de kar kürüme için dama çıkmıştı. Çok konuşkan ve şakacı bir insandı. Karın çokluğunu görünce konuşmaya başladı. “Halil Çavuş hatırladın mı Bilal’in Kışında da böyle çok kar yağmıştı. Şubat’ın kaçığıdı?”

Babam damdaki kar seviyesini elindeki tahta kürük sapı ile ölçtü şöyle bir düşündü. “Bilal’in kışında kar bundan daha fazlaydı, üç gün aralıksız yağmış, dışarı çıkamamıştık. 22 Şubat 1959 Pazar günüydü. Şimdiki gibi hatırlarım.” dedi.

Bilal’in Kışı, yöresel bir kış olmuştu. Bilal’in acı hikâyesi beni çok etkilemişti, yazmaya karar verdim. Bilal ilçeye on kilometre uzaklıkta olan Çobanbeyli (Meykir) köyünde yaşıyordu. Evli ve iki kız çocuğu babasıydı. Uzun boylu, düz saçlı, ela gözlü, buğday tenli, yakışıklı bir kişiydi. Geçimini çiftçilik yaparak sağlıyordu. Köyde herkes tarafından sevilen ve sayılan biriydi. Yardımseverdi, sözünün eri idi, bir şeyi yapmaya karar verdi mi mutlaka yapardı. Etkili ve güzel konuşur, ağzı laf yapardı. Sülalenin akıl dânesiydi. Sülalenin bir problemi bir sıkıntısı oldu mu Bilal yardıma koşardı. Gözü gönlü boldu. Köyde herkese yardım ederdi.

Köyde akşam olmuştu. Kerpiç evlerin pencerelelerinden gaz lambalarının ışığı süzülüyordu. O yıllarda elektrik yoktu. Hanımı gaz lambasının ışığında

dantel işliyordu. Bilal sedirin üzerinde uyuya kalan kızlarına gülümseyerek baktı. Onları çok seviyordu. Büyük kız ilkokul dörde, küçük kız ikinci sınıfa gidiyordu. Çocuklar üşümesin diye göçmen sobasına birkaç söğüt odunu attı.

Dışarıda sert bir poyraz esiyordu. Yollardaki su gölcükleri buz tutmuştu. Zemheri çıkmıştı ama havalar şubatın son haftası olmasına karşın bir türlü yumuşamamıştı. İçinde anlamını bilmediği bir sıkıntı vardı, ruhu daralıyordu.

Mübarek Berat Kandili’nde yatsı namazını camiye kılmak için abdest aldı ve evden çıktı.

Bilal’in dayısının kızı Güllü 19 yaşındaydı. Orta boylu, esmer tenli, siyah gözlü bir kızdı. Amcasının oğlu ile nişanlanmıştı ama amcasının oğluna gönül-süzdü. Çünkü aynı köyden Abdullah isminde bir delikanlıyı seviyordu. Abdullah Güllü’yü ailesinden istemiş fakat ona vermemişlerdi. Abdullah’ın Güllü’yü kaçırmaktan başka çaresi kalmamıştı. Kaçma planı yapıldı. Berat gecesi en uygun geceydi. Köyde herkesin camiye gittiği bir vakitte Berat gecesinde Abdullah Güllü’yü kaçırdı.

Bilal yatsı namazını camide cemaatle kıldı. Berat Kandili nedeniyle okunan mevlidi dinledi. Mevlitte cemaate şerbet ikram edildi, çörek dağıtıldı, dualar edildi, salâvatlaşarak camiden ayrıldılar.

Bilal camiden çıktı. Hava çok soğuktu. Vakit epey geç olmuştu. Evin yolunu tuttu. Avlunun tahta kapısını gıcırdatarak açtı. Evin kapısını eşi açtı. Elindeki iki çöreği ona uzattı. Birden avlu kapısı açıldı. Gelen dayısının hanımıydı. Saçı başı dağınık bir vaziyette ellerini dizlerine vurarak ağlamaklı bir sesle konuşmaya başladı.

—Güllü kaçmış, Güllü kaçmış. Biz camideyken kaçmış.

Bilal duydukları karşısında alnından vurulmuşu döndü, konuşmak istedi ama öfkesinden konuşamadı, sanki dili tutulmuştu, burnundan soluyordu.

—Kız nasıl olur da kaçır? Bu bizim sülaleye yakışır mı? Olacak iş mi? Kiminle kaçmış?

Dayısının hanımı ağlamaktan konuşamıyordu. Başındaki beyaz tülbentin ucu ile gözyaşlarını sildi.

— Biz camideyken Abdullah kaçırmış.

Biraz sonra kabilenin yaşlıları, kadınları, gençleri Bilal’in evinde toplandı. Aralarında konuştular, tar-

tıştılar. Herkes çok öfkeliydi. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Kimi asalım keselim, kimi öldürelim, kimi de bu namussuzluğu kan temizler dediyse de yaşlıların tavsiyesine uyarak jandarmaya şikâyet etmeye karar verdiler.

Bilal gece yarısından sonra bir saniye gözlerini yummadı. Üst üste sigara içti. Sanki gece uzadıkça uzuyor, bir türlü sabah olmuyordu. Köyde çıkacak dedikoduları düşündükçe canı çok sıkılıyordu.

Dayısının hanımı, kızın dayıları ve Bilal sabah erkenden yola düştüler. Dışarıda Keskin bir soğuk vardı. Ağacların dalları kırığı ile kaplanmıştı. Yaya olarak yorucu bir yolculuğun sonunda öğle olmadan ilçeye vardılar. Şikâyet dilekçesi ile kaymakama başvurdular. Kaymakam dilekçeyi jandarmaya havale etti. Jandarma komutanına olayı anlattılar, şikâyetçi oldular.

Kumandan bunları dinledikten sonra;

— Bilal Efendi. Hava hem çok soğuk hem de fırtınalı. Bu havada yola çıkılmaz. Vakit de geçti. Bu gece burada kalın, yarın sabah erkenden gidersiniz.

Bilal inattı. Bir şeyi kafasına koydu mu ondan vazgeçmezdi. Bu olay bir namus meselesiydi.

— Kumandanım biz şikâyetçiyiz. Bizim içimiz yanıyor. Biz devletimizden yardım istiyoruz. Sen bana askerleri ver, hemen köye gidelim.

Komutan Bilal'i ikna edemedi. Bilal Nuh diyor peygamber demiyordu. Bilal'in yanına üç jandarma görevlendirildi ve yola koyuldular.

Vakit ikindiye yaklaşmıştı. Dışarıda hava çok soğuktu. Kar havası vardı. İlçe çıkışına Havsa mevkiine geldiklerinde yavaş yavaş kar yağmaya başlamıştı. Askerler tehlikeyi sezmişti.

— Bilal kardeş. Gel inadı bırak. Bu havada köye gidemeyiz. Hepimiz soğuktan donar ölürüz. Geri dönelim. Yarın erkenden yola çıkalım.

Bilal öfkesinden askerleri dinlemedi bile. Asker ile tartışmaya başladı. Jandarmalardan biri Bilal'in konuşmalarına dayanamadı, elindeki tüfeğin dipçığı ile Bilal'e vurdu. Diğer iki jandarma araya girdi.

Bilal'e dipçik vuran asker;

— Arkadaşlar bu adam deli. Bu karda kışta yola gidilmez. Sorumluluğu ben üzerime alıyorum geri dönelim.

Bilal hem öfkeliydi hem de incinmişti. Vazgeçmedi.

Korkaklar! Siz ilçeye dönün. Sizi kumandana şikâyet edeceğim. Ben tek başıma giderim.

Askerler ilçeye yöneldiler. Havsa mevkiinde bir eve sığındılar. Kar iyice yağmaya başlamıştı. Bilal öfke ile köye doğru yürümeye devam etti. Yaklaşık on beş dakika sonra kar yağışı şiddetlendi. Fırtına ile birlikte kar tipiye dönüşmüştü. Bir metre ilerisi görünmüyordu. Geri dönmek istedi. Hata ettiğini anlamıştı. Ama artık çok geçti. Hangi yöne gideceğini bilemedi. Barınmak için bir yer aramaya başladı. Tarlada kara bir çalı buldu. Çalının duldasına çömeldi. Kebesini başına geçirdi. Soğuktan titremeye başladı. Havadan kar değil sanki beyaz ölüm yağıyordu. Soğuktan ayakları sızlamaya başladı. Eliyle yüzünü burnunu yokladı. Buz gibi olmuştu. Gözünün önüne hanımı ve iki küçük kızı geldi. Bunları çok seviyordu. Çaresizlik içinde gülümsedi. Hava kararmaya başlamıştı. Kar bütün şiddetiyle devam ediyordu. Yerinden kalkmak istedi fakat kalkamadı. Artık ayaklarını hissetmiyordu. Göz kapakları ağırlaştı. Üşümesi azalmıştı. Uyumak istiyordu, derin bir uykuya daldı.

Askerler komutana Bilal'in dönmediğini, yola devam ettiğini söylediler. Bilal'in dönmesi için bağırdılar, çağırdılar, silah sıktılar, davullar çalındı ama Bilal dönmedi. Şiddetli kar yağışı yaklaşık üç gün aralıksız sürdü.

Askerler, akrabaları, ilçe halkı Bilal'i aramaya başladılar. Bilal'in siyah paltosunun ucu dışında kalmıştı. Site-3 mevkiinde çalının dibinde çömelik vaziyette Bilal'in donmuş cesedini buldular.

Askerlerin ve halkın yardımıyla Bilal'in donmuş cesedi ilçe hamamına getirildi. Bilal'in donmuş vücudu kardan ve buzdan temizlendi.

Bilal'i görmek için hamamın önüne meraklıları toplandı. Bilal'in cenazesi resmi işlemler tamamlandıktan sonra köye götürüldü, defin işlemi yapıldı.

Bilal'in bu talihsiz ölümü ilçe halkını ve köylülerini çok üzmüştü. Genç hanımı dul, iki kız çocuğu yetim kalmıştı. Bilal'in ardından ağıtlar yakıldı. Kısa bir zamanda Bilal'in ölümü dilden dile yayıldı. Artık Bilal'in Kışı yöresel bir kış olarak hafızalara yerleşti. Sayılı kışlardan oldu.

Her sene şubat ayında Bilal'in Kışı hatırlandı.

Allah rahmet eylesin.

ESKİYOR

❧ Adem YAZAR

Eşyada renk solar, kalmaz hep yeni
Durup düşündün mü, neden eskiyor?
Bebeğin pürüzsüz, taze yken teni
Zamanla yaşlanıp, beden eskiyor.

Sıradan geliyor, özelden beri
Sanki hep böyleymiş ezelden beri.
Bir vakit cezbeden, güzelden beri
Cemalini gören dide'n eskiyor.

Kabul etmesek de ma'lesef böyle
Eskimeye çare var mıdır söyle?
Karşısında naçar sessizce öyle,
El pençe divane eden eskiyor.

Kâğıt üzerinde kalır satırlar,
Yıkılır kırk yıllık büyük hatırlar.
Kim bilir ne ara dönüp hatırlar,
Kalanın kalbinde giden eskiyor.

İlhami kendini yorma boşuna!
Gitmese de sonuç nefsin hoşuna.
Bir gün ecel gelir çöker düşüne,
Bil ki ömür denen vade'n eskiyor.

KIYI

❧ Ömür BALCI

yıllarca
azgın köpükler
yarıştırdım
karanlık denizlerde
gemilerim battı

zamana büküldü
yıprandı dalga
kıranlarım
bekleyişlerden
yorgun kıyıları

ama
tutkulu - umutlu
bir kareta gibi
koş diye
çağlayışlarıma
özleyişlere
düş mavisini
örmekteyim

kavuşmaya sıfır
o ahşap evde
adınla müsemma
aydınlığını
bekleyeceğim

bilirim
depresyonda sarsılır
renk -ahenk
okyanus diplerim
kuşkusuz ben de
yenilenirim...

OLMAYAN ADAM

❧ Ahmet Yılmaz TUNCER

Adam yağmur ve çocuk
Yağmur ıslak gün kokan
Çocuk bu ıslak günlerde korkan
Ağlayan ve gülen

Adam yalnızlığında oturan
Susan konuşmayı unutan
Adamın gözlerinde duran
Bir çocuk çizgisi

Üçü ele ele vermiş ağlıyorlar
Adam
Çocuğun gözleri
Ve yağmur

Adamın gözleri çocukta
Yağmur sonrası gelecek
Gülecek çocuk
Gülecek başka zamanlarda
Tüm zaman tınılarına seslenerek

Adam olmayacak
Bir zaman aşımında
Ağlayacak çocuk tek başına
Yağmurla el ele ağlayacak çocuk

SENDEDİR

❧ Faik KUMRU

Sebebi sükündür efsun nefesin,
Acımaz hapseder gönül kafesin,
Bilirim sonsuzdur körpe hevesin;
Hayâl aleminin şar'ı sendedir.

Müziğin ritminde işveli tefsin,
Sevda menzilinde dişli hedefsin,
Ahşap bir rahlede işli sedefsin;
Dinmeyen arzunun narı sendedir.

Umman'ın dibinde gizli incisin,
Gönüller tahtında hep birincisin.
Temenna etmede belli kincisin,
Nisyan çukurunun yarı sendedir.

Baharı güldürür verdiğin selam,
Kamusu doldurur dediğin kelam,
Bakışın fermandır gözlerin belam,
Aşkın sermayesi kârı sendedir.

Bir nazar eylesen kopar zelzele,
Bir sözle haneye versen velvele,
Zulm ile âbâddır giden elele,
Darı cehennemin harı sendedir.

Bu naza cilveye hangi can yaşar?
Bir nefes üflese mürde can çoşar.
Beden havuzunda teni ter basar,
Gönül yangınının car'ı sendedir.

Gözlerin bedeni istila eden
Sözlerin dilimi iptila eden
Cismine gönlümü müptela eden
Dipsiz kuyuların târ'ı sendedir.

Çileni taşıyan düldülün olsam,
Dalına tünesem bülbülün olsam,
Saçında uçuşan bir telin olsam,
Sefayla cefanın varı sendedir.

YARPUZ'UN DOĞUŞU

İlker GÜLBAHAR

Bazı telefonlar, hangi uyarı ziliyle çalarsa çalsın, kısır yaşam döngüsünde hareketliliğin habercisi gibi çalar. Öyle bir telefon çalmasıydı iki bin on dokuz yılının ilk günü. Ocak ayının en soğuk günleriydi, hatta Afşin'e en çok karın yağdığı yıllardan biriydi.

Telefonun öbür ucunda biraz boğuk bir ses... Sevgili kardeşim, diyordu; biz Afşin'e geliyoruz, şu an Göksun dolaylarındayız, eğer müsaitsen seninle de görüşmek isteriz.

Tayyib Atmaca'yla bin dokuz yüz doksanlı yıllardan yüz yüze değil ama gıyaben tanışıklığım vardı. Osmaniye'de Kırağı dergisini çıkarıyordu. Beğenisini kazanmışım ki Kırağı dergisinde bir şiirime de yer vermişti. Sonrasında Eskişehir'e gitmiş ve oradan Maraş'a geçmişti. Maraş'ta da boş durmuyor, altmış sayıyı bulan Hece Taşları dergisini çıkarıyordu.

Heyecan bastı tabii. Yasin Mortaş ile birlikte geliyorduk. Dergilerden tanıyordum Yasin Mortaş'ı da. Fotoğrafla ilgilendiğini bilmiyordum o zamana kadar. Akşam namazından sonra Şadırvan Çay Evi'nde buluşacaktık. Daha başkaları da gelecekti: Haşim Kalender, Ali Başpınar (Çöteli Ali).

Güzel bir tevafuk yaşandı. Rahmetli Nurettin Ertekin'le karşılaştık. O zamana kadar ismen biliyordum onu. Nurettin Ertekin de bize katıldı. Hoş sohbetlerin sıcak ortamı Şadırvan'ı o gün pek soğuk bulmuş olmalıyız ki daha tenha, daha huzurlu bir şekilde sanattan edebiyattan ve şiirden konuşabileceğimiz bir yer aradık. Kimin fikriydi bilmiyorum, Pir Ali Camii'nin kuzey cephesinde bodruma iner gibi bir çay ocağında hem fikir olundu. Sanırım daha önceleri bu mahalde yoğurt pazarı varmış. Evet, burası biraz daha tenhaydı. Pek oturan da yoktu çay ocağında. Çay, bizim için demlendi, sobaya birkaç parça odun bizim için atıldı. Sırayla şiirler okuduk. Tayyib Atmaca ve Yasin Mortaş, atışma tarzında dörtlükler okudu. Yasin Mortaş, şiiri okumuyor, adeta tüm dizeleri kalbine akıtıyordu. Haşim Kalender on dörtlü hece ile yazılmış bir şiir okudu. Çöteli Ali de –o küçük dev adam- en çok sevdiğim –Bambaşka - şiirini okudu: Nurettin Ertekin arada bir başını sallıyor, yaptığımız işin doğruluğundan bahsediyor, “Toplum asla arka plana atamayız.” diyordu. Tayyib Atmaca Afşin'de müthiş bir sanatsal potansiyel olduğunu ve bu insanların bir araya gelip birbirlerine şiirler okuması yönünde bizlere telkinlerde bulunuyordu.

Bir ara sohbet bireyselleşti. Tayyib Atmaca'ya günümüz dergilerinin atmosferinden, dergilerde çıkan şiirlerin kalitesinden, yazdıklarımıza kimsenin itibar etmemesinden yakındım. Sanırım epey sızlanmışım ki “Siz de kendi derginizi çıkarın.” dedi. “Adı da Yarpuz olsun.” Neden olmasındı. Hem yazar da şair de çoktu Afşin'de.

Sanırım bir buçuk saat kadar oturuldu. Çay ocağından çıktığımızda gökyüzü hâlâ soğuk pamuk eliyordu. Tayyib Atmaca ve Yasin Mortaş, Maraş yollarına düşmeden önce bir de dergi tutuşturdular elime: Yolcu dergisi. Haşim Kalender ve Çöteli Ali ile de vedalaştık.

* * *

Çok geçmedi, on gün, belki on beş gün. Arayan Tayyib Atmaca'ydı. Derginin görev taksimini de yapmıştı. Sahibi ve yazı işleri müdürü Halil Demir, danışma kurulu Haşim Kalender, Ahmet Süreyya Durna. Genel yayın yönetmenliğine de beni düşünmüştü. Ahmet Süreyya Durna da Haşim Kalender de şiirde belli aşamaları katetmiş iyi kalemlerdi. Halil Demir, gazeteci, haberci olduğu için Afşin içinde ve dışında tanımadığı kimse yoktu. Derginin sesini duyurma anlamında en ideal kişiydi. Hızına yetişmek mümkün değildi. Arı gibi de çalıştı.

Yarpuz'un ilk toplantısını ocak ayının yirmi altısında Ahmet Süreyya Durna, Haşim Kalender ve Halil Demir'le yaptık. İki ay sonraki toplantı biraz daha kalabalıklaştı. Tayyib Atmaca ve Yasin Mortaş da katıldı. Yarpuz, e-dergi olarak çıkacak, basılı yayım olarak da çoğaltılacaktı.

Sosyal medyanın iyi taraflarından da istifade ettik. İlk romanını beklediğimiz şair Mehmet Binboğa'yı Eskişehir'de bulduk. Afşin ile ilgili başarılı anı/öykülerindeki akıcı dil ve bu topraklara has ondaki lirizm Yarpuz'u kanatlandırdı. Eklektik çizgisi kendine münhasır şair Oğuz Kayıran da derginin şiir duvarına sağlam tuğlalar koydu.

Türkiye'nin dört bir yanından eser gönderen sanat ve edebiyat yarenleriyle, hikâyecilerle ve şiir dostlarıyla çoğaldıkça çoğaldık.

Yarpuz hareketliliği bir telefonla başladı ve elinizde okuduğunuz bu sayı ile de 1 yaşını doldurdu.